**Työttömien Keskusjärjestö ry**
Sörnäisten rantatie 27 C 4, 00500 HELSINKI
p. 044 544 3613 • Y-tunnus 1003909-9
http://www.tvy.fi/ • etunimi.sukunimi@tvy.fi tai toimisto@tvy.fi

**Työelämä ja tasa-arvovaliokunta** **16.05.2017**

**Asia:** VNS 4/2017 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2018-2021

Työttömien Keskusjärjestö ry kiittää työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaa pyynnöstä antaa asiantuntijalausunto julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2018−2021.

TEM:n hallinnonalan työllisyystoimet eivät huomioi riittävästi monialaista tukea tarvitsevia pitkäaikaisyöttömiä. Palkkatukimäärärahoja tulee lisätä ja poistaa järjestösektoria työnantajana syrjivä palkkatukikattokirjaus budjetista. Lisäksi työllisyyspoliittiseen avustukseen tehtyjä leikkauksia tulee perua, jotta pitkäaikaistyöttömät saataisiin nopeammin takaisin työmarkkinoille.

**Työllisyyspolitiikka ja palkkatuki**

Vuoden 2017 valtion budjetissa palkkatukea rajattiin (HTV-katto) radikaalisti yhdistysten saatavilta ja sitä suunnattiin vahvemmin yrityksiin paremman vaikuttavuuden toivossa. Tämä johdosta alun perin työkokeilun tai palkkatukipaikan tarpeessa olevat ohjautuvat pitkittyneen työttömyyden jälkeen kuntouttavaan työtoimintaan.

Se, että palkkatukea kohdennetaan aikaisempaa enemmän vaikeasti työllistyville henkilöille, on myönteinen ja järkevä suuntaus, mutta tuen kohdistaminen yhä enemmän yrityksille uhkaa järjestöjen työllistämismahdollisuuksia. Järjestöillä on erityisesti vaikeasti työllistyvien erityisryhmien kohdalla oma tärkeä työllistämispalveluroolinsa, jota yritysten on vaikea tai jopa mahdotonta korvata.

TE-toimistojen toimipaikkojen lakkauttaminen on vähentänyt kasvokkaista palvelua ja vaikeuttanut tuen tarpeessa olevien tunnistamista. Esitys siitä, että työttömien määräaikaishaastatteluiden painopistettä siirretään puhelinkeskusteluista kasvokkain tapahtuviin haastatteluihin, on tarkoituksen mukainen muutos.

Sen sijaan esitys siitä, että tehostettua palvelua tarvitsevat työttömät ohjattaisi määräaikaishaastattelujen yhteydessä henkilöstöpalveluyrityksiin avoimien työpaikkojen ja työttömien yhteensovittamisen parantamiseksi, ei ole tarkoituksen mukainen, sillä tukea tarvitsevien työnhakijoiden asiantuntemus ja ohjausosaaminen ovat usein miten muilla tahoilla kuin yrityksillä.

**Aktiivimalli**

Työttömien aktivointi sanktioiden uhalla jättää huomiotta usein haasteellisessa elämäntilanteessa olevien pitkäaikaistyöttömien tilanteet, jolloin uhkana on toimeentuloongelmien ja yleisen epävarmuuden lisääntyminen työttömien karenssien yleistyessä.

Aktivoinnin ohella on kiinnitettävä huomiota siihen, että työttömille on tarjolla riittävä määrä kunkin tilanteen kannalta tarkoituksen mukaisia palveluvaihtoehtoja ja tukea elämäntilanteen selvittämiseen.

**Maakunta-uudistus ja järjestösektori**

Järjestösektorin toiminta tulee huomioida vahvemmin maakunta- ja kasvupalvelu-uudistuksen valmistelussa, jotta järjestöjen toimintaedellytykset säilyvät jatkossa.

Hallituksen uusien työllisyystoimien listalla ovat kasvupalvelu-uudistuksen toiminta-mallien pilotointiin tähtäävät työllisyyskokeilut, joissa sanotaan lisättävän yksityisen sektorin roolia ja esitetään, että heikossa työmarkkina-asemassa oleville hankitaan yksityisiltä palveluntuottajilta uudenlaisia monialaisia palvelukonsepteja. Kirjausta yksityisistä palveluntuottajista tulee tarkentaa ja laajentaa siten, että se pitää sisällään myös järjestösektorin toimijat, jotka voivat tarjota heikossa työmarkkina-asemassa oleville yksilöllisiin tarpeisiin räätälöityjä palvelukokonaisuuksia.

**Ammatillisen koulutuksen reformi**

Ammatillisen koulutuksen reformi on tavoitteiltaan oikean suuntainen uudistus, mutta sen toteutus tulee olemaan haasteellista, kun ammatillisesta koulutuksesta leikataan samanaikaisesti liki 200 miljoonaa euroa.

**Asuntopolitiikka ja asumisen tuki**

Esitetty asumistuen tason rajaaminen ja indeksimuutoksen vaikutukset kohdistuvat jo valmiiksi pienituloisiin ihmisiin. Leikkausten sijaan parempi keino olisi kohtuuhintaisen asuntorakentamisen tukeminen, asuntorakentamisen edistäminen sekä työllisyyden ja työllistymisen edistäminen.

**Ulosottokäytännöt**

Esitys siitä, että ulosottomiehen tulee lähtökohtaisesti myöntää pitkän työttömyyden jälkeen työllistyneelle velalliselle lykkäystä ulosmittauksen alkamiseen, jos velallinen sitä pyytää, parantaa velallisen tilannetta.

Työttömien Keskusjärjestö ry esittää, että TEM:n neuvotteleva virkamies Pekka Tiaisen ehdotus siitä, että työhallinnon budjetti ja rooli säilytettäisiin siten, että tähän asti ELY:jen kautta jaettu valtion rahoitus jaettaisiin jatkossa maakuntien kautta, otetaan tarkasteluun vaihtoehtona nykyiselle esitykselle, joka toteutuessaan uhkaa näivettää koko aktiivisen työvoimapolitiikan.

Helsingissä, toukokuun 16. päivänä 2017

Työttömien Keskusjärjestö ry:n psta:
Eija Tuohimaa
Työttömien Keskusjärjestö ry:n hallituksen jäsen